CZYTANKA

Stenografii polskiej i ruskiej

szkoły

LUBINA OLEWIŃSKIEGO.

Nr XXXXI Lwów, 1. Listopada 1865. Rok II.

Stenografia

jako przyszłe pismo powszechne!

Środki, któremi się stenografia posługuje, są jakby dwa źródła, różne od siebie, a przecież wzajemnie się zasilające, z których czerpano od czasu pojawienia się pierwszych próbek na polu skoropisarstwa z większym lub mniejszym skutkiem. Jedno z tych źródeł nazwaćby można skróceniem wyrazów, drugie zaś skróceniem pisma (: odnośnie do zdania całego :)

Celem skrócenia wyrazów jest uproszczenie i ułatwienie pisania takowych przez naturalne, brzmieniom zgłosek odpowiednie łączenie i zlewanie znaków elementarnych w obrazy, przedstawiające zgłoski, albo też całe wyrazy, skrócenie pisma zaś rozróżnia, co w mowie stanowi istotę, a co jej formę i według tego przedstawia zdanie w skróconej postaci. – Gdy przeto starożytne narody w skoropisie swym całą baczność zwróciły na skrócenie pisma, w skróceniu zaś wyrazów na tém się ograniczyli, iż głoski zwykłego alfabetu ćwiartowali, i takich cząstek zamiast całkowitych głosek używali, nadając takowym nadto rozmaity zwrót i kierunek, gdy przeciwnie angielskiej stenografii było zadaniem wydoskonalenie mechanicznego postępowania i ułatwienie tym sposobem pisma, biorąc atoli geometryczną linię za podstawę znaków elementarnych, stworzyła znaki niezręczne i do prędkiego pisania trudne.

Значника рускіи

або, але, ажъ
безъ, близко
борзо, будьто
вверхъ, вечеромъ
весьма, вдаль
вздовжъ, вкругъ
вкупѣ, вмѣсто
внутрь, внѣ
вѣдай, вôльно
вонъ, вотъ
возьде, впередъ
впрочемъ, все
вчера, вузко
гараздъ, где
гладко, глубоко
годѣ, густо
давно, даже
далеко, дармо
де, деинде
для, длячого
длятого, днесь
днеська, доси
дорого, если
еще, ежели

знати, завтра
знову, же, жъ
и, итакъ,
именно, иначе
красно, кромѣ
кобы, коли
коло, кôлько
конечно, куда
куды, купно
легко, лишь
мало, помало.
меж, межи
мимо, много
многоразы
молодо, мягко
назадъ,
насупротивъ,
немного,
недавно,
неможно,
нигде, нижели
ниж, нинѣ
николи, никто
нимало, ничого

нѣкуда, нѣ
нѣтъ, нѣякъ
но, однако
около, окрестъ
опричъ, особливо
особенно, особно
ôтки, ôтси
ôтти, по
передъ, подъ
пôзно, поки
повно, поверхъ
понеже, потômъ
поти, почему
при, притômъ
просто, противъ
разъ, рано.
рôвно, рѣдко
сверхъ, сегодня
скрôзь, среди
скоро, сила
съ кôнца
съ легка
совсѣмъ,
солодко, сперва
стôлько, сюда
тай, также

такимъ способомъ
такій, тамъ
и такъ и сякъ
твердо, теперь
теперка, тихо
тогда, тôлько
тонко, тотчасъ
туды, туды и сюды
тутъ, тутки
тутечка
уже, ужъ
черезъ, чи
чему, чому
чуть, часто
чисто,
якъ, якобы
якто,
широко.
що, щобы
щобъ
хиба, хотя
хотяй.
хотъ
могу, може
мушу, муситъ
буду, будешь, буде.

III.

Franciszek Ksawery Gabelsberger.

Biuro stenograficzne na Sejmie krajowym.

Do szanownego I^o galicyjskiego Towarzystwa Stenografów

w miejscu!

Odnośnie do zawiadomienia z dnia 24 z. m. mam zaszczyt Szanowne Towarzystwo uprzejmie upraszać, najdalej do dnia 1. listopada b. r. dzień, godzinę i miejsce oznaczyć, bym mógł odbyć próbę w stenografowaniu z p. p. członkami Szanownego Towarzystwa, którzyby teraz w stanie byli rozprawy Sejmu dosłownie spisywać, a zatem w biurze stenograficznem sejmowem na tegorocznej kadencyi pod kierownictwem podpisanego umieszczonemi być mogli.

Z wyrazem &c &c

Lubin Olewiński.

28/10 65.

/